

издания О. В. Полторацкой; под ред. П. Г. Виноградова. – С.-Петербург: Издание Л.Ф. Пантелеева, 1891. – 376 с.

2. Конституція України: чинне законодавство станом на 04 березня 2014 р.: (Відповідає офіц. текстові). – К.: Алерта, 2014. – 88 с.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. Станом на 1 вересня 2016 р.: (офіц. текст). – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2016. – 372 с. – (Кодекси України).

4. Рішення Конституційного Суду України від 02.11.2004 №15-рп/2004 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v015p710-04>.

Овчаренко Юлія Сергіївна,

студентка юридичного факультету

Науковий керівник: Макушев П.В.

д.ю.н., проф., декан юридичного факультету

Дніпровського гуманітарного університету,

м. Дніпро, України

УДК 533

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Вступ. Завданням кримінального судочинства є охорона прав та законних інтересів фізичних та юридичних осіб, які беруть в ньому участь, а також швидке і повне розкриття злочинів, викриття винних, щоб кожний, хто вчинив злочин, був притягнутий до відповідальності і жоден невинний не був покараний. Учасниками кримінального процесу є обвинувачений, підозрюваний, захисник, а також потерпілий, цивільний позивач, цивільний відповідач та їхні представники [1, с. 43–44].

Основний матеріал. Питання кримінальної відповідальності за порушення права інтелектуальної власності доцільно розглянути за правовими інститутами в залежності від групи об'єктів права інтелектуальної власності. Так, незаконне відтворення та розповсюдження творів науки, літератури і мистецтва, комп'ютерних програм і баз даних, а також незаконне відтворення та розповсюдження виконань, фонограм, відеограм і програм організацій мовлення, їх незаконне тиражування та розповсюдження на аудіо- та відеокасетах, дискетах, інших носіях інформації, або інше умисне порушення авторського права і суміжних прав, якщо це завдало шкоди у великому розмірі (тобто коли він у 200 або більше разів перевищує неоподаткований мінімум доходів громадян), визнається злочином і карається штрафом від 200 до 1000 неоподаткованих мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до 2-х років чи позбавленням волі на той же самий строк з

конфіскацією всіх примірників творів, матеріальних носіїв комп'ютерних програм, баз даних, виконань, фонограм, відеограм, програм організацій мовлення, а також знарядь і матеріалів, які спеціально використовувались для їх виготовлення. Якщо ж ці дії вчинені повторно, або за попередньою змовою групою осіб, або завдали матеріальної шкоди в особливо великому розмірі (тобто коли він у 1000 або більше разів перевищує неоподаткований мінімум доходів громадян), то вони караються штрафом від 1000 до 2000 неоподаткованих мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк від 2-х до 5-ти років з конфіскацією всіх примірників творів, матеріальних носіїв комп'ютерних програм, баз даних, виконань, фонограм, відеограм, програм організацій мовлення, а також знарядь і матеріалів, які спеціально використовувались для їх виготовлення [2, с. 281]. Якщо ж злочин вчинено службовою особою з використанням службового становища щодо підлеглої особи, то він карається штрафом від 500 до 1000 неоподаткованих мінімумів доходів громадян або арештом строком до 6-ти місяців чи обмеженням волі на строк до 2-х років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до 3-х років.

Злочином визнається також виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, а також експорт і імпорт обладнання чи сировини для їх виробництва [3, с. 54–55]. Якщо ж зазначені дії вчинено у великому розмірі (такому, що у 300 або більше разів перевищує неоподаткований мінімум доходів громадян), то злочин карається обмеженням волі на строк до 5-ти років.

У кримінальному порядку переслідується і незаконне виготовлення, підроблення, використання або збут незаконно виготовлених чи підроблених контрольних марок для маркування упаковок примірників аудіовізуальних творів та фонограм. Такі дії караються штрафом від 100 до 300 неоподаткованих мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до 4-х років, а якщо ці дії вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб – штрафом від 300 до 1000 неоподаткованих мінімумів доходів громадян або позбавленням волі на строк від 3-х до 5-ти років з конфіскацією товарів, промаркованих підробленими контрольними марками.

Кримінальним кодексом передбачена кримінальна відповідальність за порушення права інтелектуальної власності на результати науково-технічної творчості та комерційні позначення. Так, злочином вважається незаконне використання винаходу, корисної моделі, промислового зразка, топографії інтегральної мікросхеми, сорту рослин та привласнення авторства на них або інше умисне порушення права на ці результати науково-технічної творчості, а також незаконне використання торговельної марки, комерційного найменування та голографічного зазначення або інше умисне порушення права на ці комерційні позначення. Законодавство України встановлює кримінальну відповідальність за порушення права на

комерційну таємницю [4, с. 231]. Даний злочин карається штрафом від 200 до 500 неоподаткованих мінімумів доходів громадян з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3-х років або виправними роботами на строк до 2-х років, або позбавленням волі на той самий термін. Притягнення винних до кримінальної відповідальності не виключає можливості потерпілих заявити цивільно-правові вимоги про відшкодування заподіяної шкоди.

Висновок.

Існує жекілька способів захисту інтелектуальної власності. У кримінальному порядку переслідується: а) незаконне відтворення та розповсюдження творів науки, літератури і мистецтва, комп'ютерних програм і баз даних, а також незаконне відтворення та розповсюдження виконань, фонограм, відеограм і програм організацій мовлення, їх незаконне тиражування та розповсюдження на аудіо- та відеокасетах, дискетах, інших носіях інформації, або інше умисне порушення авторського права і суміжних прав, якщо це завдало шкоди у великому розмірі; б) незаконне виготовлення, підроблення, використання або збут незаконно виготовлених чи підроблених контрольних марок для маркування упаковок примірників аудіовізуальних творів та фонограм є теж кримінальним злочином.

Притягнення винних до кримінальної відповідальності не виключає можливості потерпілих заявити цивільно-правові вимоги про відшкодування заподіяної шкоди.

Список використаних джерел:

1. Єрмоленко В. А. Умови, що сприяють вчиненню злочинних порушень у сфері авторського права та суміжних прав / В. А. Єрмоленко // Держава та регіони. Серія: Право. – 2009. – № 4. – С. 42–47.
2. Кравчук О. В. Особа злочинця у справах про порушення авторського права і суміжних прав / О. В. Кравчук // Публічне право. – 2011. – № 3. – С. 278–285.
3. Томма Р. П. Порушення авторських і суміжних прав та відповідальність за їх учинення / Р. П. Томма, В. І. Варивода // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. – 2011. – № 1. – С. 53–56.
4. Харченко В. Б. Суспільно-небезпечні наслідки злочинного порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності / В. Б. Харченко // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія «Право». – 2011. – Випуск 9. – С. 229–233.